25 Ιανουαρίου 2023

Συμβουλή σὲ νιόπαντρη γυναίκα (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

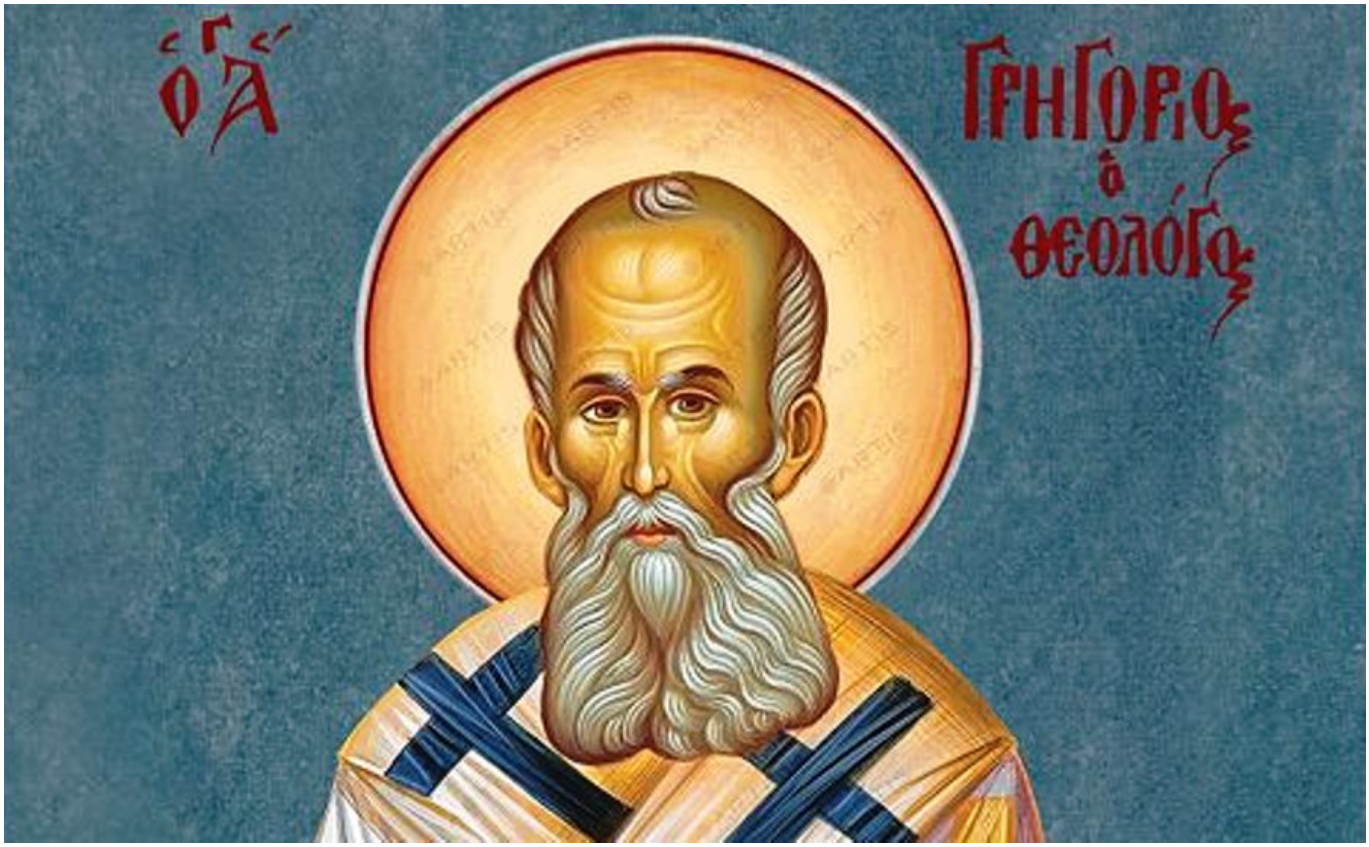

(Ἐπιστολή τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μέ τήν ὁποία ἐφοδιάζει τό πνευματικό του παιδί Ὀλυμπιάδα μέ συμβουλές γιά τόν γάμο της.

Ἐξαίρετες συμβουλές μιᾶς φωτισμένης συνείδησης ἀλλά «Κόρη μου, στοὺς γάμους σου ἐγὼ ὁ πνευματικός σου πατέρας, ὁ Γρηγόριος, σοῦ κάνω δῶρο τοῦτο τὸ ποίημα. Καὶ εἶναι ὅ,τι καλλίτερο ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα.

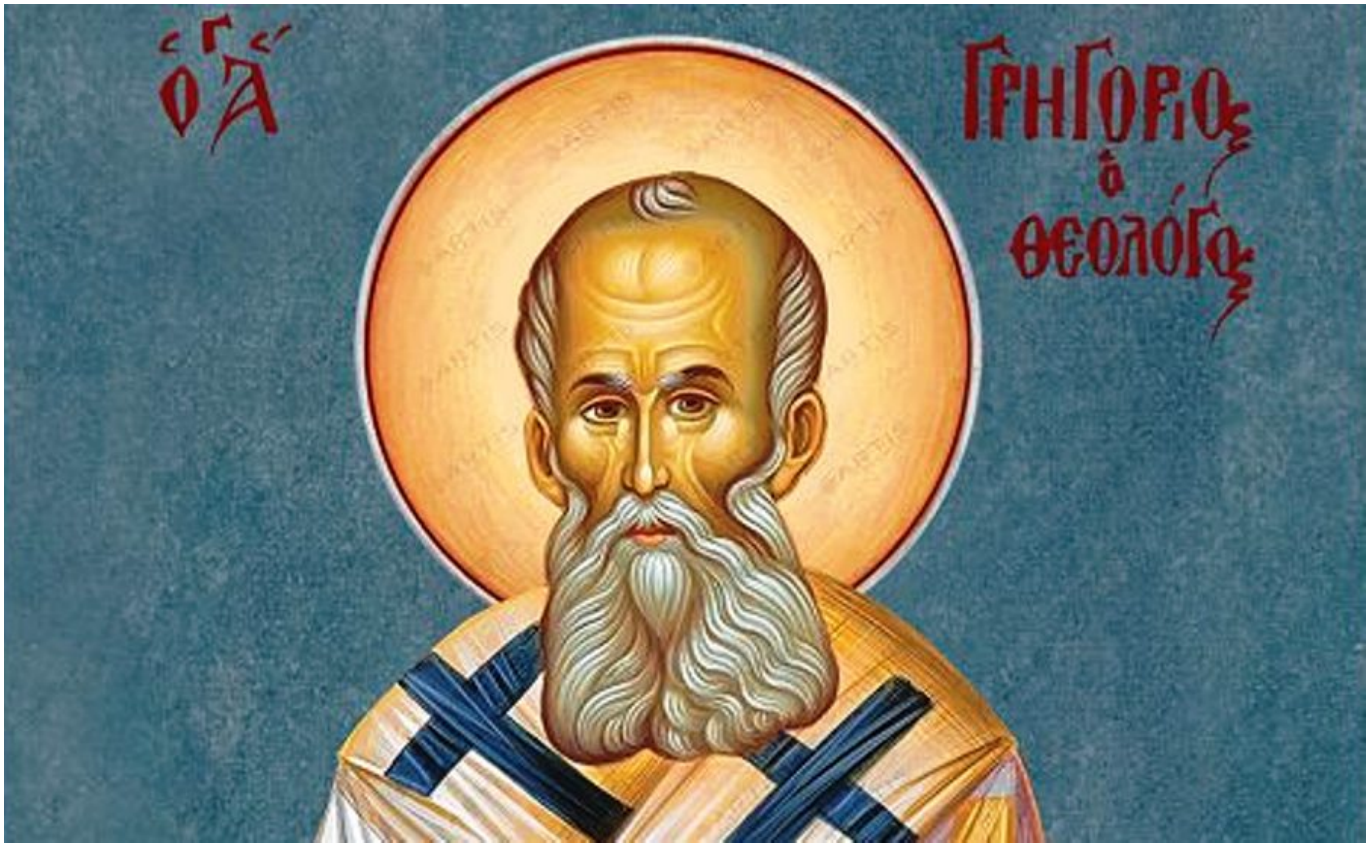

Ἄκου λοιπὸν Ὀλυμπιάδα μου:

1. Ξέρω ὅτι θέλεις νὰ εἶσαι πραγματικὴ χριστιανή. Καὶ μιά πραγματικὴ χριστιανὴ πρέπει ὄχι μόνο νὰ εἶναι, ἀλλὰ καὶ νὰ φαίνεται. Γι’ αὐτό, σὲ παρακαλῶ, νὰ προσέξης τὴν ἐξωτερική σου ἐμφάνιση. Νὰ εἶσαι ἁπλή. Τὸ χρυσάφι, δεμένο σὲ πολύτιμες πέτρες, δὲν στολίζει γυναῖκες σὰν καὶ σένα. Πολὺ περισσότερο τὸ βάψιμο. Δὲν ταιριάζει στὸ πρόσωπό σου, τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, νὰ τὴν παραποιῆς καὶ νὰ τὴν ἀλλάζης, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἀρέσης. Ξέρε το ὅτι αὐτὸ εἶναι φιλαρέσκεια καὶ νὰ μένης ἁπλὴ στὴν ἐμφάνιση. Τὰ βαρύτιμα καὶ πολυτελῆ φορέματα, ἂς τὰ φοροῦν ἐκεῖνες, ποὺ δὲν ἐπιθυμοῦν ἀνώτερη ζωή, ποὺ δὲν ξέρουν τί θὰ πῆ πνευματικὴ ἀκτινοβολία. Ἐσύ ὅμως ἔβαλες μεγάλους καὶ ὑψηλοὺς στόχους στὴ ζωή σου. Κι αὐτοὶ οἱ στόχοι σοῦ ζητοῦν ὅλη τή φροντίδα κι ὅλη τὴν προσοχή. (...)

2. Μὲ τὸ γάμο, ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀγάπη σου νὰ εἶναι φλογερὴ καὶ ἀμείωτη γιὰ κεῖνον, πού σοῦ ἔδωσε ὁ Θεός. Γιὰ κεῖνον, ποὺ ἔγινε τὸ μάτι τῆς ζωῆς σου καὶ σοῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά. Κι ἂν καταλάβης πὼς ὁ ἄνδρας σου σὲ ἀγαπάει περισσότερο ἀπ’ ὅσο τὸν ἀγαπᾶς ἐσύ, μὴ κυττάξης νὰ τοῦ πάρης τὸν ἀέρα, κράτα πάντα τὴ θέση πού σοῦ ὁρίζει τὸ Εὐαγγέλιο.

3. Ἐσὺ νὰ ξέρης ὅτι εἶσαι γυναίκα, ἔχεις μεγάλο προορισμό, ἀλλὰ διαφορετικὸ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἡ κεφαλή. Ἄσε τὴν ἀνόητη ἰσότητα τῶν δυὸ φύλων

καὶ προσπάθησε νὰ καταλάβης τὰ καθήκοντα τοῦ γάμου. Στὴν ἐφαρμογή τους θὰ δῆς πόση ἀντοχὴ χρειάζεται γιὰ ν' ἀνταποκριθῆς, ὅπως πρέπει, σ' αὐτὰ τὰ καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ πόση δύναμη κρύβεται στὸ ἀσθενὲς φύλο.

4. Θὰ ξέρης, πόσο εὔκολα θυμώνουν οἱ ἄνδρες. Εἶναι ἀσυγκράτητοι καὶ μοιάζουν μὲ λιοντάρια. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἡ γυναίκα πρέπει νὰ εἶναι δυνατότερη καὶ ἀνώτερη. Πρέπει νὰ παίζη τὸ ρόλο τοῦ θηριοδαμαστῆ. Τί κάνει ὁ θηριοδαμαστὴς ὅταν βρυχᾶται τὸ θηρίο; Γίνεται περισσότερο ἥρεμος καὶ μὲ τὴν καλωσύνη καταπραΰνει τὴν ὀργή. Τοῦ μιλάει γλυκὰ καὶ μαλακά, τὸ χαϊδεύει, τὸ περιποιεῖται καὶ πάλι τὸ χαϊδεύει κι ἔτσι τὸ καταπραΰνει (...)

5. Ποτὲ μὴ κατηγορήσης καὶ ἀποπάρης τὸν ἄνδρα σου γιὰ κάτι ποὺ ἔκανε στραβό. Οὔτε πάλι γιὰ τὴν ἀδράνειά του, ἔστω κι ἂν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ ἤθελες ἐσύ. Γιατί ὁ διάβολος εἶναι αὐτός, ποὺ μπαίνει ἐμπόδιο στὴν ὁμοψυχία τῶν συζύγων (...)

6. Νὰ ἔχετε κοινὰ τὰ πάντα καὶ τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες. Γιατί ὁ γάμος ὅλα σᾶς τὰ ἔκανε κοινά. Κοινὲς καὶ οἱ φροντίδες, γιατί ἔτσι τὸ σπίτι θὰ στεριώση. Νὰ συμβάλλης ἐκφράζοντας τὴ γνώμη σου, ὁ ἄνδρας ὅμως ἂς ἀποφασίζη.

7. Ὅταν τὸν βλέπης λυπημένο, συμμερίσου τὴ λύπη του ἐκείνη τὴν ὥρα. Γιατί εἶναι μεγάλη ἀνακούφιση στὴ λύπη, ἡ λύπη τῶν φίλων. Ὅμως ἀμέσως νὰ ξαστεριάζη ἡ ὄψη σου καὶ νὰ εἶσαι ἥρεμη χωρὶς ἀγωνία. Ἡ γυναίκα εἶναι τὸ ἀκύμαντο λιμάνι γιὰ τὸ θαλασσοδαρμένο σύζυγο.

8. Νὰ ξέρης ὅτι ἡ παρουσία σου στὸ σπίτι σου εἶναι ἀναντικατάστατη, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἀγαπήσης μ' ὅλες τὶς φροντίδες τοῦ νοικοκυριοῦ. Νὰ τὸ βλέπης σὰν βασίλειό σου, καὶ νὰ μὴ συχνοβγαίνης ἀπὸ τὸ κατώφλι σου. Ἄφησε τὶς ἔξω δουλειὲς γιὰ τὸν ἄνδρα.

9. Πρόσεχε τὶς συναναστροφές σου. Πρόσεξε τὶς συγκεντρώσεις, ποῦ πηγαίνεις. Μὴ πᾶς σὲ ἄπρεπες συγκεντρώσεις, γιατί εἶναι μεγάλος κίνδυνος γιὰ τὴν ἀγνότητά σου. Αὐτὲς οἱ συναναστροφὲς ἀφαιροῦν τὴν ντροπὴ κι ἀπ' τὶς ντροπαλές, σμίγουν μάτια μὲ μάτια, κι ὅταν φύγη ἡ ντροπὴ γεννιοῦνται ὅλα τὰ χειρότερα κακὰ («αἰδὼς οἰχομένη, πάντων γενέτειρα κακίστων»). Τὶς σοβαρὲς ὅμως συγκεντρώσεις μὲ συνετοὺς φίλους νὰ τὶς ἐπιζητῆς, γιὰ νὰ ἐντυπώνεται στὸ νοῦ σου ἕνας καλὸς λόγος, ἢ κάποιο ἐλάττωμα νὰ κόψης ἢ νὰ καλλιεργήσης τοὺς δεσμούς σου μὲ ἐκλεκτὲς ψυχές.
Μὴ ἐμφανίζεσαι ἀνεξέλεγκτα σὲ ὁποιονδήποτε, ἀλλὰ στοὺς σώφρονες συγγενεῖς σου, στοὺς ἱερεῖς καὶ σὲ σοβαροὺς νεώτερους ἢ ἡλικιωμένους.
Μὴ συναναστρέφεσαι φαντασμένες γυναῖκες, ποὺ ἔχουν στὸ νοῦ τους στὸ ἔξω, γιὰ

ἐπίδειξη. Οὔτε ἀκόμα ἄνδρες εὐσεβεῖς, ποὺ ὁ σύζυγός σου δὲν θέλει στὸ σπίτι, ἂν καὶ σὺ τόσο πολύ τούς ἐκτιμᾶς. Ὑπάρχει γιὰ σένα πιὸ ἀκριβὸ πράγμα ἀπὸ τὸν καλό σου σύζυγο, πού τόσο ἀγαπᾶς;

10. Ἐπαινῶ τὶς γυναῖκες, ποὺ δὲν τὶς ξέρουν οἱ πολλοὶ ἄνδρες. Μὴ τρέχης σὲ τραπέζια κοσμικὰ καὶ ἂς εἶναι γιὰ γάμο ἡ γιὰ γενέθλια. Ἐκεῖ ἀνάβουν ἄνομοι πόθοι, μὲ τοὺς χορούς, τοὺς πήδους καὶ τὰ γέλια, τὴν ψεύτικη εὐχαρίστηση, ποὺ παραπλανεύουν ἀκόμη καὶ τοὺς ἀγνοὺς καὶ σώφρονες. Καὶ ἡ ἀγνότητα εἶναι τόσο λεπτὸ πρᾶγμα! Σὰν τὸ κερὶ στὶς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου! Ἀπόφευγε ἀκόμα καὶ στὸ σπίτι σου τὰ κοσμικὰ τραπέζια. Ἂν μπορούσαμε νὰ περιορίσουμε τὶς ὀρέξεις τῆς κοιλιᾶς, θὰ κυριαρχούσαμε στὰ πάθη μας.

11. Κράτα τὴν μορφή σου γαλήνια καὶ μὴ τὴν ἀλλοιώνης οὔτε μὲ μορφασμούς, ὅταν εἶσαι θυμωμένη. Στολίδια τ’ αὐτιὰ νἄχουν ὄχι μαργαριτάρια, ἀλλὰ ν’ ἀκοῦν καλὰ λόγια καὶ νὰ βάζουν γιὰ τὰ ἄσχημα λουκέτο στὸ νοῦ. Ἔτσι, εἴτε κλειστὰ εἶναι, εἴτε ἀνοιχτά, ἡ ἀκοὴ θὰ μένη ἁγνή.

12. Ὅσο γιὰ τὰ μάτια, εἶναι κεῖνα, ποὺ δείχνουν ὅλο τὸ ἐσωτερικό της ψυχῆς. Ἂς σταλάζη ἁγνὸ κοκκίνισμα ἡ παρθενικὴ ντροπὴ κάτω ἀπὸ τὰ βλέφαρά σου καὶ ἂς προκαλῆ τὴ σεμνότητα καὶ τὴν ἁγνὴ ντροπὴ σὲ ὅσους σὲ βλέπουν καὶ σ’ αὐτὸν ἀκόμα τὸ σύζυγό σου. Εἶναι πολλὲς φορὲς προτιμότερο, γιὰ πολλὰ πράγματα, νὰ κρατᾶς κλειστὰ τὰ μάτια, χαμηλώνοντας τὸ βλέμμα.

13. Καὶ τώρα στὴ γλώσσα. Θάχης πάντα ἐχθρὸ τὸν ἄνδρα σου, ἂν ἔχης γλώσσα ἀχαλίνωτη, ἔστω κι ἂν ἔχης χίλια ἄλλα χαρίσματα. Γλώσσα ἀνόητη βάζει, πολλὲς φορές, σὲ κίνδυνο καὶ τοὺς ἀθώους. Προτίμα κι ὅταν ἀκόμα ἔχης δίκιο, τὴ σιωπή. Εἶναι προτιμότερη γιὰ νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσης νὰ πῆς ἕνα ἄτοπο λόγο. Κι ἂν ἔχης τὴν ἐπιθυμία νὰ λὲς πολλά, τὸ καλλίτερο εἶναι νὰ σωπαίνης.
Πρόσεχε ἀκόμα καὶ τὸ βάδισμά σου. Μετράει στὴ σωφροσύνη.

14. Καὶ τοῦτο πρόσεξε καὶ ἄκουσε: Μὴν ἔχης ἀδάμαστη σαρκικὴ ὁρμή. Πεῖσε καὶ τὸν ἄνδρα σου νὰ σέβεται τὶς ἱερὲς ἡμέρες. Γιατί οἱ νόμοι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνώτεροι ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. (...)

15. Ἂν ἀπὸ μένα τὸν γέροντα πῆρες κάποιο λόγο πνευματικό, σοῦ συνιστῶ νὰ τὸν φυλάξης στὰ βάθη τῆς ψυχῆς σου. Ἔτσι μὲ ὅ,τι πῆρες ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἄκουσες καὶ μὲ τὴν ἠθική σου ἀνωτερότητα, θὰ θεραπεύσης τὸν ἐξαίρετο σύζυγό σου καὶ περίφημο πολιτικὸ ἄνδρα ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια.

16. Αὐτὸ τώρα τὸ παρὸν δῶρο, κειμήλιο σοῦ προσφέρω. Ἂν θέλης πάλι νὰ σοῦ εὐχηθῶ καὶ τὸ καλλίτερο, σοῦ εὔχομαι νὰ γίνης ἀμπέλι πολύκαρπο, μὲ τέκνα τέκνων, γιὰ νὰ δοξάζεται ἀπὸ περισσότερους ὁ Θεός, γιὰ τὸν ὁποῖον γεννιόμαστε

καὶ πρὸς τὸν Ὁποῖον πρέπει ἀπ’ αὐτὴ τὴ ζωὴ νὰ ὁδεύουμε».
Πηγή: agiazoni.gr